

Fusiefiche: Wichelen-Dendermonde

	Wichelen	Dendermonde
Belfius (2018)	Woongemeenten met vergrijzende bevolking	Gemeenten en kleine steden met centrumfunctie en economische aantrekking
Deelgemeenten	Schellebelle, Serskamp, Wichelen	Appels, Baasrode, Dendermonde, Grembergen, Mespelare, Oudegem, Schoonaarde, Sint-Gillis-Dendermonde
INWONERS		
	Wichelen	Dendermonde
Inwonersaantal (2022, STATBEL)	11.765	46.325
Inwonersaantal samen	58.090	
Bevolkingsdichtheid (aantal inwoners per km ² , 2022, Statbel) (Vlaams gewest: 487)	511,52	814
Aantal inwoners met vreemde nationaliteit t.o.v. aantal inwoners (2021, Statbel) (Vlaams gewest: 9,3%)	2,93%	5,18%
BESTUUR		
	Wichelen	Dendermonde
Aantal gemeenteraadsleden (art. 4 DLB)	Totale aantal: 21 Samen: 13 N-VA: 3 Anders: 2 CD&V: 2 Vlaams Belang: 1	Totale aantal: 35 CD&V: 12 N-VA: 8 Groen: 1 Vooruit: 5 Vlaams Belang: 5 Open VLD: 4

Aantal gemeenteraadsleden samen	37	
Gemeenteraad meerderheid	SAMEN	CD&V + N-VA
Wijze van stemmen	Stemming op papier	Elektronische stemming
Burgemeester	Kenneth Taylor (SAMEN)	Piet Buyse (CD&V)
Maximum aantal leden CBS (art. 42 DLB)	Burgemeester + 4 schepenen + eventueel voorzitter BCSD (6)	Burgemeester + 6 schepenen + eventueel voorzitter BCSD (8)
Effectief aantal leden CBS	Burgemeester + 4 schepenen + voorzitter BCSD (6)	Burgemeester + 6 schepenen + voorzitter BCSD (8)
Maximum aantal schepenen samen (art. 355 DLB)	Burgemeester + 7 schepenen + eventueel voorzitter BCSD + max. 2 extra schepenen (eerste legislatuur na fusie)	
DECRETALE GRADEN		
	Wichelen	Dendermonde
Algemeen directeur	Roos Coppens	Wouter Van der Vurst
Adjunct-algemeen directeur	/	/
Financieel directeur	Viviane Peynsaert	Sophie Cooreman
Adjunct-financieel directeur	/	/
PERSONEEL (Gemeente- en Stadsmonitor, 2020)		
	Wichelen	Dendermonde
Personeel: aantal koppen gemeente, OCMW en AGB (Vlaams gewest: gemeente: 211, OCMW: 131)	Gemeente: 91 OCMW: 152 AGB: 0	Gemeente: 487 OCMW: 571 AGB: 4
Personeel: aantal koppen/1.000 inwoners (Vlaams gewest: 15,7)	20,79	23,08
Personeel: aantal koppen samen	Gemeente: 578 OCMW: 723 AGB: 4	
BESTUURLIJKE INDELING INTERN		

	Wichelen	Dendermonde
AGB	-	AGB Dendermonde
EVA		CC Belgica Ros Beiaardcomité
Éénhoofdige welzijnsvereniging		
BESTUURLIJKE INDELING EXTERN		
	Wichelen	Dendermonde
Provincie	Oost-Vlaanderen	Oost-Vlaanderen
Politiezone	5438 PZ Wetteren Laarne Wichelen	5443 Dendermonde
Hulpverleningszone	HVZ Zuid-Oost	HVZ Oost
Bestuurlijk arrondissement	Dendermonde	Dendermonde
Gerechtelijk arrondissement	Oost-Vlaanderen	Oost-Vlaanderen
Gerechtelijk kanton	Wetteren	Dendermonde
Kieskanton	Wetteren	Dendermonde
Kiesarrondissement	Dendermonde-Sint-Niklaas	Dendermonde-Sint-Niklaas
Provinciedistrict	Dendermonde-Sint-Niklaas	Dendermonde-Sint-Niklaas
IGS: afval	Verenigde Kompostbedrijven (Verko)	Verenigde Kompostbedrijven (Verko)
IGS: Streekontwikkeling	Intercommunale Vereniging voor de Ruimtelijke Ordening en de Sociaal- Economische Ontwikkeling van het arrondissement Dendermonde "Dender, Durme en Schelde" (DDS)	Intercommunale Vereniging voor de Ruimtelijke Ordening en de Sociaal- Economische Ontwikkeling van het arrondissement Dendermonde "Dender, Durme en Schelde" (DDS)
IGS: energie	Intercommunale Maatschappij voor Energievoorziening in West- en Oost- Vlaanderen (Imewo)	Intercommunale vereniging voor energieleveringen in Midden- Vlaanderen (Intergem) Bea vzw
IGS: water	TMVW	TMVW
IGS: crematoria	Westlede	Westlede

IGS: overige	Blijdorp, Scholengemeenschap Scheldeland, Woonplus	Blijdorp
IGS: projectvereniging (cultuur, sport, onroerend erfgoed, werkgelegenheid,...)	Dijk92, UiTPAS Dender	Dijk92, Projectvereniging Regionaal Landschap Schelde-Durme, UiTPAS Dender
Meerhoofdige welzijnsverenigingen	-	Welzijnsvereniging Weldenderend, Welzijnsvereniging Audio
Autonome verzorgingsinstelling	-	-
Ziekenhuisvereniging	-	-
Vereniging of vennootschap voor sociale dienstverlening	-	-
Woonzorgvereniging of woonzorgvennootschap	-	-
RIOLERINGS – EN ZUIVERINGSGRAAD (2021)		
	Wichelen	Dendermonde
Rioleringsgraad Huidig %	85,51%	83,23%
Zuiveringsgraad Huidig %	78,86%	78,67%
FINANCIËLE BASISGEGEVENS		
	Wichelen	Dendermonde
Totale uitgaven (raming 2021)	€ 27.057.025,94	€ 115.181.542
Gemeentefonds: 2022 en 2025	2.536.076,00 2.811.610,00	15.718.105,00 17.425.783,00
Gemeentefonds – aanvullende dotatie centrumsteden: 2022 en 2025	0,00 0,00	0,00 0,00
Dotatie respo: 2022 en 2025 (op basis van de prognoses FPD van september 2021)	Gemeente 2022: 31.650,00 2025: 106.914,50 OCMW 2022: /	Gemeente 2022: 140.730,00 2025: 294.743,50

	2025: 16.127,00	OCMW 2022: 763.450,50 2025: 1.589.525,00 Brandweerzone Oost O-VI. 2022: 4.630,50 2025: /
Dotatie open ruimte: 2022 en 2025	179.485,00 331.664,00	369.112,00 682.068,00
APB-tarief 2022 (Vlaams gemiddelde: 7,18%)	7,5%	7,8%
OOV-tarief 2022 (Vlaams gemiddelde: 896,86)	881,61	881,61
BEREKENDE FINANCIËLE INDICATOREN (OP BASIS VAN LAATSTE JAARREKENINGEN)		
	Wichelen	Dendermonde
Onbenutte APB capaciteit (Vlaams gemiddelde: 1,79%)	1,30%	0,42%
Onbenutte OOV capaciteit (Vlaams gemiddelde: 5,77%)	4,53%	4,27%
Financiële afhankelijkheid (Vlaams gemiddelde: 29.07%)	15,81%	21,75%
Exploitatie-uitgaven per capita (Vlaams gemiddelde: 1034,78)	1203,83	1322,00
Investeringsuitgaven/EO (Vlaams gemiddelde: 16,55%)	11,66%	13,92%
Investeringsuitgaven per capita (Vlaams gemiddelde: 312,60)	195,59	282,10
Financiële schulden per capita (Vlaams gemiddelde: 1248,96)	1348,29	405,76

Financiële schulden/EO (Vlaams gemiddelde: 64.01%)	73,32%	19,29%			
Terugbetalingstermijn (Vlaams gemiddelde: 9,23)	13,85	5,82			
Liquiditeit (Vlaams gemiddelde: 1,88)	2,24	2,08			
AFM/EO (Vlaams gemiddelde: 8,86%)	6,45%	6,94%			
Gecorrigeerde AFM/EO (Vlaams gemiddelde: 9,71%)	4,50%	7,83%			
Geconsolideerde AFM per capita (Vlaams gemiddelde: 250,50)	113,05	143,05			
Gecumuleerd budgettair resultaat/EO (Vlaams gemiddelde: 27,46%)	43,72%	30,95%			
FINANCIËLE BATEN (OF KOSTEN) VAN EEN FUSIE					
Totaal bedrag schulden einde 2020	€ 34.318.516,49	Bedrag schuldovername	€ 28.852.500,00		
Totaal bedrag dotatie Gemeentefonds (2022)	18.254.181,00	Nieuw berekend bedrag Gemeentefonds (2022) <u>excl.</u> <u>fusiewaarborg</u>	19.116.074,00	Verschil	861.893,00
Totaal bedrag aanvullende dotatie voor de centrumsteden (2022)	0,00	Nieuw berekend bedrag aanvullende dotatie voor de centrumsteden (2022)	0,00	Verschil	0,00
Totale opbrengst APB (2020)	20.087.726,71	Berekende opbrengst indien laagste % APB	19.475.694,43	Verschil	-612.032,28
Totale opbrengst OOV (2020)	16.626.682,41	Berekende opbrengst	16.626.682,41	Verschil	0,00

		laagste tarief OOV			
--	--	-----------------------	--	--	--

LEESWIJZER

De fusiefiche wordt vergezeld van een leeswijzer omdat bepaalde indicatoren bijkomende duiding vragen.

Verzelfstandiging en samenwerking

- Wat gemeentelijke samenwerking betreft zijn de vormen opgenomen waarvoor bestuurlijk toezicht geldt en bijgevolg het Agentschap Binnenlands Bestuur (ABB) zicht op heeft:
 - o opdrachthoudende verenigingen;
 - o dienstverlenende verenigingen;
 - o projectverenigingen;
 - o verenigingen en vennootschappen voor maatschappelijk welzijn.

Het is belangrijk dat de gemeenten in eerste instantie op deze samenwerkingsverbanden zicht hebben, aangezien het bepalen van de deelname van de nieuwe gemeente een complex gegeven kan zijn.

Op deze samenwerkingsverbanden zijn verschillende vormen van toezicht van toepassing. De opdrachthoudende en dienstverlenende verenigingen en de publieke verenigingen en vennootschappen voor maatschappelijk welzijn zijn onderworpen aan goedkeuringstoezicht, waardoor ABB op de hoogte is van de evoluties m.b.t. deze verbanden. ABB heeft echter beperkter zicht op de projectverenigingen en privaatrechtelijke verenigingen en vennootschappen voor maatschappelijk welzijn, omdat het toezicht op deze samenwerkingsverbanden beperkter is. Op de projectverenigingen is geen goedkeuringstoezicht, maar enkel gewoon administratief toezicht van toepassing. Wat de privaatrechtelijke verenigingen en vennootschappen voor maatschappelijk welzijn betreft heeft ABB enkel toezicht op de oprichting door of de toetreding van een OCMW. Nadien volgen zij de regelgeving van de rechtsvorm die zij aangenomen hebben (vzw, vennootschap,...) en zijn statutenwijzigingen niet meer onderworpen aan het toezicht.

Verenigingen of vennootschappen voor sociale dienstverlening die op basis van een decreet of een besluit van de Vlaamse Regering worden opgericht, komen niet aan bod in de fusiefiche, omdat deze niet onderworpen zijn aan het toezicht van ABB.

De interlokale vereniging is ook niet opgenomen in de fusiefiche. Dit is de lichtste vorm van intergemeentelijke samenwerking waarop geen bestuurlijk toezicht van toepassing is.

Financiële basisgegevens

- De fusiefiche bevat de laatst beschikbare prognoses m.b.t. de algemene financieringssubsidies. Voor het Gemeentefonds, de aanvullende dotatie voor de centrumsteden (het vroegere Stedenfonds) en de dotatie open ruimte worden elk jaar, op basis van de laatste definitieve verdeling, nieuwe prognoses gemaakt voor de komende 5 jaar.
- Voor de dotatie op basis van de responsabiliseringsbijdrage wordt telkens uitgegaan van:

- de percentages van de wettelijke basisbijdrage en van de responsabiliseringscoëfficiënt waarop de ramingen van de responsabiliseringsbijdragen door de Federale Pensioendienst van mei 2019 gebaseerd zijn, en
- de meest recente ramingen van de responsabiliseringsbijdragen door de Federale Pensioendienst waarover de Vlaamse overheid op het ogenblik van de opmaak van deze fiche beschikt.

Wijzigingen aan de percentages van de wettelijke basisbijdrage en van de responsabiliseringscoëfficiënt worden enkel in rekening gebracht als ze een daling van de responsabiliseringsbijdrage van een betrokken bestuur tot gevolg hebben.

- APB lopend jaar: het laatst gekende tarief van de aanvullende personenbelasting. Een laag tarief maakt het mogelijk dat een bestuur, wanneer het in financiële moeilijkheden zou verkeren, een belastingverhoging zou kunnen doorvoeren.
- OOV lopend jaar: het laatst gekende tarief van de opcentiemen onroerende voorheffing. Een laag tarief maakt het mogelijk dat een bestuur, wanneer het in financiële moeilijkheden zou verkeren, een belastingverhoging zou kunnen doorvoeren.

Berekende financiële indicatoren

- **Onbenutte APB capaciteit:** Deze indicator geeft weer hoeveel extra exploitatie-ontvangsten lokale besturen kunnen genereren indien ze hun APB tarief zouden verhogen tot het maximaal aanvaardbare tarief (=het 9de deciel). Op deze manier is er info over de eventuele fiscale marge waarover lokale besturen nog beschikken om hun tarieven te verhogen en is er ook onmiddellijk zicht op hoeveel extra ontvangsten een dergelijke verhoging met zich mee kan brengen. Een hoge waarde voor deze indicator betekent een grotere marge om de inkomsten te verhogen door het optrekken van het APB tarief. Een lage waarde voor deze indicator betekent dat het bestuur reeds een relatief hoog APB tarief heft en er dus minder marge is om dit nog op te trekken bij mogelijke financiële moeilijkheden in de toekomst. De drempelwaarde o.b.v. de 10% slechtst presterende besturen bedraagt >0%.
- **Onbenutte OOV capaciteit:** Deze indicator geeft weer hoeveel extra exploitatie-ontvangsten lokale besturen kunnen genereren indien ze hun OOV zouden verhogen tot het maximaal aanvaardbare tarief (=het 9de deciel). Op deze manier is er info over de eventuele fiscale marge waarover lokale besturen nog beschikken om hun tarieven te verhogen en is er ook onmiddellijk zicht op hoeveel extra ontvangsten een dergelijke verhoging met zich mee kan brengen. Een hoge waarde voor deze indicator betekent een grotere marge om de inkomsten te verhogen door het optrekken van de OOV. Een lage waarde voor deze indicator betekent dat het bestuur reeds relatief hoge OOV heft en er dus minder marge is om dit nog op te trekken bij mogelijke financiële moeilijkheden in de toekomst. De drempelwaarde o.b.v. de 10% slechtst presterende besturen bedraagt >0%.
- **Financiële afhankelijkheid:** Deze indicator gaat na in hoeverre een lokaal bestuur afhankelijk is van algemene overdrachten van een hogere overheid. Het meet de fiscale flexibiliteit en de mate waarin het bestuur afhankelijk is van externe financieringsbronnen. Bij een te lage afhankelijkheid van algemene werkingsubsidies kunnen besturen in tijden van globale crisisperiodes minder terugvallen op de zekerheid van een inkomstenbron die relatief minder conjunctuurgevoelig is dan de meeste andere inkomstenbronnen. Langs de andere kant kan een te hoge afhankelijkheid ook gevaarlijk zijn als de centrale overheid zich genoodzaakt ziet om te snijden in de overdrachten naar aanleiding van een globale recessie. De drempelwaarde o.b.v. de 10% slechtst presterende besturen bedraagt >15% of <30%.
- **Exploitatie-uitgaven per capita:** Dit is het geheel van de personeelsuitgaven (zonder de uitgaven voor de onderwijs-personeelsleden) en de uitgaven voor goederen en diensten. Een hoog bedrag aan exploitatie-uitgaven per capita kan erop duiden dat het lokaal bestuur een relatief hoge marge heeft om

de exploitatie-uitgaven in te krimpen indien het in financiële moeilijkheden verkeert en dus meer kan terugvallen op besparingen. Bij een laag bedrag is er geen grote marge om hier besparingen te realiseren. De indicator geeft het gemiddelde over de laatste 3 jaarrekeningen weer. De drempelwaarde o.b.v. de 10% slechtst presterende besturen bedraagt >600.

- **Investeringsuitgaven / EO:** Deze indicator betreft de investeringsuitgaven in materiële vaste activa en de toegestane investeringssubsidies. Deze indicator laat toe om na te gaan hoeveel lokale besturen investeren ten opzichte van de exploitatieontvangsten. Gemeenten met meer financiële middelen zijn meer in staat om te investeren (vandaar in termen van exploitatieontvangsten). Een laag percentage duidt erop dat een bestuur weinig heeft geïnvesteerd en wellicht belangrijke investeringsnoden (en dus toekomstige uitgaven) kent. Een hoog percentage betekent dat een bestuur in het recente verleden veel heeft geïnvesteerd en dus, bij financiële moeilijkheden, wellicht wat kan temporiseren inzake nieuwe investeringen. De indicator geeft het gemiddelde over de laatste 6 jaarrekeningen weer. De drempelwaarde o.b.v. de 10% slechtst presterende besturen bedraagt >10%.
- **Investeringsuitgaven per capita:** Deze indicator betreft de investeringsuitgaven in materiële vaste activa en de toegestane investeringssubsidies per capita. Een laag bedrag duidt erop dat een bestuur weinig heeft geïnvesteerd en wellicht belangrijke investeringsnoden (en dus toekomstige uitgaven) kent. Een hoog bedrag betekent dat een bestuur in het recente verleden veel heeft geïnvesteerd en dus, bij financiële moeilijkheden, wellicht wat kan temporiseren inzake nieuwe investeringen. De indicator geeft het gemiddelde over de laatste 6 jaarrekeningen weer. De drempelwaarde o.b.v. de 10% slechtst presterende besturen bedraagt >150.
- **Financiële schulden per capita:** Het geheel van de financiële schulden (schulden op lange en korte termijn) per capita. Een hoog bedrag kan de financiële vrijheid in de toekomst beperken doordat een groter deel van de inkomsten naar de afbetaling van schulden zal vloeien. De drempelwaarde o.b.v. de 10% slechtst presterende besturen bedraagt <2000.
- **Financiële schulden/EO:** Het geheel van de financiële schulden (schulden op lange en korte termijn) ten opzichte van de exploitatie-ontvangsten. Deze indicator wordt opgenomen omdat een gemeente met hogere exploitatie- ontvangsten bijgevolg ook meer financiële schulden kan dragen zonder in de problemen te komen. Een hoog percentage beperkt de financiële vrijheid in de toekomst doordat een groter deel van de inkomsten naar schulden afbetaling zal vloeien. Hierdoor is er een kleinere buffer voor andere onvoorziene financiële gebeurtenissen. De drempelwaarde o.b.v. de 10% slechtst presterende besturen bedraagt <110%.
- **Terugbetalingstermijn:** Deze indicator geeft de verhouding weer van de lange termijn financiële schulden tov de periodieke aflossingen. De indicator geeft weer hoeveel jaren nodig zouden zijn om de uitstaande langetermijnschulden af te lossen aan het huidige terugbetalingsniveau. Een hoog cijfer duidt op een lange afbetalingstermijn waardoor de handen van het bestuur voor een langere periode gebonden zijn en ze minder financiële ademruimte hebben in perioden van moeilijkheden. De drempelwaarde o.b.v. de 10% slechtst presterende besturen bedraagt <16.
- **Liquiditeit:** Deze indicator geeft de verhouding weer tussen vlottende activa en vlottende passiva en meet of een lokale overheid voldoende middelen heeft om te betalen wat het in de komende twaalf maanden verschuldigd is, zonder dat het verder hoeft te lenen. Indien deze ratio laag is (<1), zijn er niet voldoende middelen om te betalen wat verschuldigd is in de komende 12 maanden, dit kan leiden tot financiële problemen in de toekomst. Een hoge ratio betekent dat er voldoende middelen aanwezig zijn om de verschuldigde bedragen terug te betalen zonder dat hiervoor extra geleend moet worden. De drempelwaarde o.b.v. de 10% slechtst presterende besturen bedraagt >1.
- **AFM/EO:** De AFM geeft weer of de financiën van een bestuur structureel in evenwicht zijn en duidt aan of het bestuur in staat is de leningslasten te dragen met het overschot uit het saldo van de exploitatie-ontvangsten en exploitatie-uitgaven. Deze indicator wordt uitgedrukt in termen van exploitatie-

ontvangsten om op die manier de grootte van de AFM tussen verschillende lokale besturen beter te kunnen inschatten. Indien er sprake is van een laag percentage dan is een lokaal bestuur niet of nauwelijks in staat de leninglasten van periodieke leningen te dragen met het saldo van de exploitatie. Hierdoor kan het moeilijker worden om nieuw beleid te voeren, nieuwe investeringen aan te gaan (hetzij rechtstreeks gefinancierd hetzij door het aangaan van nieuwe leningen) en om andere initiatieven te nemen in de komende jaren. De indicator geeft het gemiddelde over de laatste 3 jaarrekeningen weer. De drempelwaarde o.b.v. de 10% slechtst presterende besturen bedraagt >5%.

- **Gecorrigeerde AFM/EO:** Gecorrigeerde AFM/EO: Deze indicator berekent de AFM rekening houdende met niet-periodieke leninglasten zoals bulletleningen die pas op het einde van de leningsperiode terugbetaald moeten worden. In de gecorrigeerde AFM worden deze niet-periodieke leninglasten herrekend naar periodieke leninglasten. Deze indicator wordt uitgedrukt in termen van exploitatie-ontvangsten. Indien er sprake is van een laag percentage dan is een lokaal bestuur niet of nauwelijks in staat de periodieke en niet-periodieke leninglasten te dragen met het saldo van de exploitatie. Hierdoor kan het moeilijker worden om nieuw beleid te voeren, nieuwe investeringen aan te gaan (hetzij rechtstreeks gefinancierd hetzij door het aangaan van nieuwe leningen) en om andere initiatieven te nemen in de komende jaren. De indicator geeft het gemiddelde over de laatste 3 jaarrekeningen weer. De drempelwaarde o.b.v. de 10% slechtst presterende besturen bedraagt >5%.
- **Geconsolideerde AFM per capita:** Deze indicator berekent de AFM per capita van de lokale besturen en de autonome gemeentebesturen. Indien er sprake is van een laag bedrag dan zijn de lokale besturen en autonome gemeentebesturen niet of nauwelijks in staat de leninglasten te dragen met het saldo van de exploitatie. Hierdoor kan het moeilijker worden om nieuw beleid te voeren, nieuwe investeringen aan te gaan (hetzij rechtstreeks gefinancierd hetzij door het aangaan van nieuwe leningen) en om andere initiatieven te nemen in de komende jaren. De indicator geeft het gemiddelde over de laatste 3 jaarrekeningen weer. De drempelwaarde o.b.v. de 10% slechtst presterende besturen bedraagt >75.
- **Gecumuleerd budgettair resultaat/EO:** Deze indicator geeft het gecumuleerd budgettair resultaat van het vorig boekjaar weer t.o.v. de exploitatie-ontvangsten. Een hoog percentage kan gezien worden als een soort spaarpot/buffer om uitgaven of investeringen mee te bekostigen zonder extra leningen te moeten opnemen. De drempelwaarde o.b.v. de 10% slechtst presterende besturen bedraagt >10%.

Financiële baten en kosten van een fusie

- De simulatie m.b.t. de financiële baten of kosten van een fusie is ceteris paribus opgemaakt. Dit betekent dat de simulaties er vanuit gaan dat alle andere gemeenten geen fusie aangaan. Er kan momenteel nog geen rekening gehouden worden met andere fusies, die uiteraard wel een impact hebben op de cijfers.
- Er wordt in de simulatie ook geen rekening gehouden met de waarborgregeling in het Gemeentefonds voor fusies. Ingeval de simulatie een negatief bedrag oplevert, moet dit als “nul” geïnterpreteerd worden, aangezien een fusiegemeente nooit minder krijgt dan de som van de aandelen van de samen te voegen gemeenten in het jaar dat voorafgaat aan de samenvoeging.
- Ook de intresten op de schulden worden vanaf het moment van de schuldovername opgenomen door de Vlaamse overheid.